

Commissie voor de toegang tot en het hergebruik van bestuursdocumenten

Afdeling openbaarheid van bestuur

19 december 2024

ADVIES 2024-138

met betrekking tot de weigering om bestuursdocumenten in verband met een klacht

(CTB/2024/144-145-146-147)

<p><u>Sleutelwoorden</u> : Minister van Werk, Staatssecretaris Wetenschapsbeleid, Belspo, Rijksarchief – documenten m.b.t. een klacht – Artikels 5 en 8, § 2, Wet 11 april 1994</p>

1. Een overzicht van de feiten

1.1. Per e-mail van 1 augustus 2024 vraagt X aan de Eerste Minister, de Vice-eersteminister en Minister van Werk en Economie (hierna: “de Vice-eersteminister”), aan de Staatssecretaris belast met Wetenschapsbeleid (hierna: “de Staatssecretaris”), aan de Voorzitter van het Directiecomité van POD Belspo (hierna: “Belspo”) en aan de Algemeen Directeur van het Algemeen Rijksarchief (hierna: “ARA”), om toegang tot bestuursdocumenten in verband met een door hem ingediende klacht.

In deze e-mail stelt hij in het bijzonder :

“Ik schrijf u mede aan in deze brief omdat de bevoegde minister, Pierre-Yves Dermagne, en zijn Staatssecretaris, Thomas Dermine, en de administraties van de Federale Wetenschappelijke Instellingen met hun goedkeuring artikel 32 van de Grondwet en de wet van 11 april 1994 wet openbaarheid van bestuur aan hun laars lappen. Dit is Europese wetgeving die geïmplementeerd is in de Belgische wetgeving. In tegenstelling met de niveaus van Vlaanderen en de Vlaamse gemeenten putten de genoemde minister en Staatssecretaris en de genoemde administraties de procedure uit, waarna ze niet antwoordden.

Als leider van de regering bent u mede verantwoordelijk voor deze praktijken, zie het feit dat u ook niet bij de vice-eerste minister Frank Vandenbroucke bent tussengekomen.

[...]

Als gewezen rijksarchivaris en als burger van dit land ben ik begaan met het culturele patrimonium waar ik 38 jaar van mijn loopbaan van ten dienste heb gestaan.

Voor de slechte opvolging van wat er met het patrimonium van de Staat onder Thomas Dermine en Arnaud Vajda aan de hand is, verwijs ik naar mijn aangetekende brief van 29 maart 2022 aan het directiecomité van de POD Belspo en de nieuwe aangestelde Voorzitter waarin ik diefstallen in de leeszaal van het Rijksarchief te Brugge heb gemeld, waarop de heren Dermine en Vajda en zijn directieleden niet hebben geantwoord.

Ook het advies van de Commissie voor de toegang tot en hergebruik van bestuursdocumenten 2022-082 van 17 november 2022 werd niet gevolgd.

Het is Zuhail Demir die de procedure heeft uitgelegd na een schriftelijke vraag van Open VLD.

Op basis van de wet van 11 april 1994 wet openbaarheid van bestuur wens ik een aantal bestuursdocumenten te bekomen waaruit zou moeten blijken dat ook de voogdijministers en de hun toevertrouwde administraties diezelfde zorg hebben gedeeld.

De procedure van de wet openbaarheid van bestuur laat het gebruik van de e-mail toe.

I

Op 6 juli 2023 heb ik op mijn laatste werkdag als rijksarchivaris een ingebrekestelling gericht aan de heren Karel Velle, voormalig Algemeen Directeur van het Algemeen Rijksarchief, Sébastien Dubois, operationeel directeur Wallonië, en Eric Dam, directeur van de ondersteunende diensten, met betrekking tot een vreemde persoon die zich via een niet gesloten deur van het magazijn op de derde verdieping (ter hoogte van het platform van de algemene lift die naar de voordeur en de garage gaat), ondanks de beveiliging die door Eric Dam in dienst was gesteld. De e-mail is niet beantwoord en op 10 juli 2023 ben ik door de Staatssecretaris geschorst. Zie de ingebrekestelling van 6 juli 2023 in de bijlage.

Mijn waarschuwing is blijkbaar op een koude steen gevallen, want – behoudens vergissing – heb ik ondertussen via de geruchtenmolen vernomen dat er zowel in het Rijksarchief te Brussel, Luttrebruglaan 74, 1190 Vorst, als in het Algemeen Rijksarchief, Ruisbroekstraat 2, 1000 Brussel nachtelijke (?) diefstallen zijn gebeurd, met name in Vorst een computer, in de hoofdzetel 12 computers en sommen geld in de kantoren van Sébastien Dubois en Marc Libert (?)

Ik merk op dat ambtenaren volgens de deontologische code en het tuchtreglement geen cash geld in hun kantoren mogen houden.

Op basis van de wet van 11 april 1994 wet openbaarheid van bestuur wens ik toegang tot alle documenten (briefwisseling met de strafklacht bij het parket van Brussel en / of bij de politie van Vorst en Brussel, de pv's van de strafklachten zelf, alle interne mailverkeer en communicatie via de werkgsm's, kortom alle correspondentie op welke drager ook tussen de directieleden van het Algemeen Rijksarchief en de verantwoordelijk gestelde functionele diensthoofden van de provinciale depots naar aanleiding van beide diefstallen, met name of de voorzorgsmaatregelen pas zijn aangescherpt na de diefstallen, maar niet na mijn waarschuwing.

Ik wens tevens de resultaten te weten van het recollement op de derde verdieping in het Rijksarchief te Brussel (Vorst), waar de kostbaarste documenten zijn geplaatst (kaartboeken en charterboeken van de kloosters en abdijen, de oudste documenten van het hertogdom Brabant (Leenhof van Brabant), etc., c.q. in het Algemeen Rijksarchief (zijn de deuren van de depots daar ondertussen 's nachts gesloten?).

Ik wens bovendien toegang tot de bestraffende administratieve documenten ten aanzien van de verantwoordelijke Pierre-Alain Tallier, algemeen directeur a.i., en ten aanzien van de personen die cash geld op hun kantoor hadden: Sébastien Dubois en Marc Libert, die de deontologie van de ambtenaren hebben geschonden door cash geld op hun kantoor te houden.

II

Op 21 en 22 juni 2023 heb ik de heren Pierre-Yves Dermagne en Thomas Dermine verwittigd van waterinsijpelingen in het Rijksarchief te Brussel (Vorst), met toevoeging van de bazookamail van Pierre-Alain Tallier van 25 januari 2023 naar aanleiding van geurhinder in de door ons gebruikte delen door de werkzaamheden aan de tachtig sociale appartementen in een ander deel van het gebouw FEDOPRESS. Er is niet geantwoord.

Op basis van de wet van 11 april 1994 de wet openbaarheid van bestuur wens ik toegang tot alle documenten van de aangeschreven minister en Staatssecretaris en hun administraties, met betrekking tot de opvolging van mijn meldingen van waterinsijpelingen van

12 januari, 14 april en 21 en 22 juni 2023 van deze voor het papieren en perkamenten patrimonium van de Staat onwenselijke bewaarcondities, met archiefmagazijnen die onder koepels 38° C halen in de zomer, en 12° in de winter. Ik wens tevens het restauratieverslag van de vochtige hypotheekregisters na mijn melding van 14 april 2023 en later.

III

Via de wet van 11 april 1994 wet openbaarheid van bestuur heb ik van TWW Brussel-Hoofdstad 78 documenten ontvangen met betrekking tot EMPREVA en mijn twee klachten over de schending van ARAB door de werkgever Karel Velle, d.d. 2 februari en 16 juni 2023.

Op basis van de wet van 11 april 1994 wet openbaarheid van bestuur wens ik toegang tot alle documenten die het Algemeen Rijksarchief terzake heeft opgesteld na mijn klacht van 2 februari 2023 bij TWW Brussel-Hoofdstad (rapporten en correspondentie op welke drager ook, waaronder ook de briefwisseling met de POD Belspo, de Regie der Gebouwen en de voogdijministers Dermagne en Dermine. De klacht is gevolgd door een inspectiebezoek van de sociaal inspecteur en een rapport van 14 februari 2023 waarbij niet exhaustief twaalf inbreuken op het Sociaal Strafwetboek zijn vastgesteld:

- tussen de heren Karel Velle, Pierre-Alain Tallier, Harald Deceular en François Antoine, en Philippe Fabry, eventueel de andere directieleden Eric Dam, Eddy Put, Sébastien Dubois en Nico Wouters.

Op basis van de wet van 11 april 1994 wet van bestuur wens ik toegang tot alle documenten die zijn gevormd naar aanleiding van de openbaarmaking van mijn klacht van 16 juni 2023, (rapporten en correspondentie op welke drager ook, waaronder ook de briefwisseling met de POD Belspo, de Regie der Gebouwen en de voogdijministers Dermagne en Dermine, specifiek de verslagen van het Basisoverlegcomité en de vergaderingen tussen de facility en de preventieadviseur van 20 juni 2023 en later, zie brief van 19 juni 2023 van Karel Velle aan de sociaal inspecteur, het actieplan en de uitvoeringsrapporten). Ik wijs op het feit dat ik via de documenten van TWW Brussel-Hoofdstad heb vernomen dat er een

waarschuwing is geweest op 23 juni 2023 naar aanleiding van een vervolg inspectie van de sociaal inspecteur op 16 juni 2023 in het Rijksarchief te Brussel, Luttrebruglaan 74, 1190 Vorst.

IV

1. Op 10 juli 2023 heeft de Staatssecretaris belast met wetenschapsbeleid mij geschorst in het belang van de dienst. Op basis van de wet openbaarheid van bestuur wens ik toegang tot de maandrapporten van de dienst Rijksarchief te Brussel, Luttrebruglaan 74, 1190 Vorst, voor de periode 2017-2024 (juli).

Uit meerdere signalen ontvang ik berichten dat de dienstverlening in het Rijksarchief te Brussel (Vorst) en de werking van archivarissen sterk verminderd is en dat de achterstand van de briefwisseling met de klanten immens is.

2. Op basis van de wet van 11 april 1994 wet openbaarheid van bestuur wens ik te vernemen welk gevolg men gegeven heeft aan mijn verbeteringen aan de slechte inventarissen van collega Harald Deceulaer (die persoon stuurde mij één verbetering door), dit aan de hand van de correspondentie op welke drager ook tussen de Staatssecretaris, Karel Velle, Sébastien Dubois en Harald Deceulaer.

3. Op basis van de wet van 11 april 1994 wet openbaarheid van bestuur wens ik toegang tot alle arbeidsovereenkomsten van het Algemeen Rijksarchief met alle vrijwilligers van het Rijksarchief te Brussel (Vorst) tussen 2017 en 2024, en de correspondentie van de vrijwilligers die zelf hun medewerking gestaakt hebben.

VI Samenstelling directieraad

Intussen heb ik kennis van het MB 15 december 2023 Dermine, met ingang op 1 januari 2024. Dit getuigt opnieuw van onzorgvuldig bestuur. De plaats van Chantale Vancoppenolle als operationeel directeur Vlaanderen is reeds sinds 2017 ongeopend verklaard. De motivering dat men uit de kelk sw3 en sw4 tijdelijk departementshoofden wil aanstellen, is in deze een regelrechte

besparingsmaatregel ondanks de cadeaus van Thomas Dermine aan Pierre-Alain Tallier en Eddy Put.

Ook dit MB maakte tekstueel Eddy Put (pensioen vanaf 1 maart 2024), Pierre-Alain Tallier (die vanaf 1 februari 2024 ook het petje droeg van algemeen directeur a.i.) en Nico Wouters enkel lid van de directieraad, maar dit MB geeft geen bijkomende uitleg dat de drie heren wel hiërarchische bevoegdheid zouden hebben maar geen stemrecht in de directieraad. Is de Staatssecretaris hardleers? EMPREVA heeft nochtans in mijn klacht over pesterijen, geweld en seksuele intimidatie op 22 oktober 2023 om duidelijkheid gevraagd. Ook advies 2024-06 van 18 januari 2024 van de Commissie voor de toegang tot en hergebruik van bestuursdocumenten werd onbeantwoord gelaten.

Met de aanstelling van Pierre-Alain Tallier als algemeen directeur a.i. en het behoud van zijn zogenaamde leiding van de geografische operationele directie Brussel-Hoofdstedelijk Gewest (zie organogram 9 juni 2011), bewijst de Staatssecretaris juist de stelling van Janssens tussen 1 april 2022 en 19 juli 2024. Er was en is de facto geen opsplitsing in de algemene directie en de god 3 wegens besparingsmaatregelen.

Op basis van de wet van 11 april 1994 wet openbaarheid van bestuur vraag ik nogmaals, na de aanstelling van de nieuwe algemeen directeur, de actuele samenstelling van de directieraad van het Algemeen Rijksarchief, met bewijs van de stemgerechtigdheid of niet, en het bewijs dat hiërarchische bevoegdheid zonder stemrecht in de directieraad overeenkomt met de toegekende prerogatieven aan de Departementshoofden a.i.. Ik merk op dat Nico Wouters jarenlang departementshoofd a.i. is geweest zonder de overeenkomstige wetenschappelijke graad te hebben, dat geldt ook voor de beginjaren van Eddy Put en Pierre-Alain Tallier. Aangezien de nieuwe algemene directeur van de Franstalige taalrol is, zijn er thans vier Franstaligen actief in de directieraad, drie met stemrecht, en (zoals blijkt uit de tuchtprocedure) één zonder stemrecht (Tallier). Daardoor is de taalwetgeving geschonden.

Indien uit uw antwoord blijkt dat de taalwetgeving niet gerespecteerd wordt, zal ik opnieuw klacht indienen bij de Vaste Commissie voor Taaltoezicht. Ik verwacht wel een fluks antwoord van de nieuwe Algemeen Directeur.

Slot

Bij de procedure voor de Raad van State om het KB 19 juli 2024 van mijn ontslag te schorsen en te vernietigen, zal ik ook alle niet beantwoorde brieven en adviezen van de Commissie voor de toegang tot en hergebruik van bestuursdocumenten indienen.

Het lijkt mij prioritair dat u, zoals de Vlaamse administraties en gemeenten doen, onmiddellijk gevolg geeft aan dit schrijven, met de mededeling dat u vooralsnog bij het weinig democratische standpunt blijft dat u – ondanks uw hernieuwde eedaflegging bij de koning - de grondwet artikel 32 en de wet van 11 april 1994 wet openbaarheid van bestuur, wetgeving ter implementatie van Europese wetgeving, niet wenst toe te passen. In ieder geval zal ik deze brief reeds indienen met verwijzing naar het feit dat u steeds de uitputting van de procedure hebt gezocht, en zelfs nadien geen antwoord hebt gegeven.

Indien u niet binnen de maand reageert, zal ik u een heroverweging sturen, die ik terzelfdertijd aan de Commissie voor de toegang tot en hergebruik van bestuursdocumenten zal sturen. U kan er ook op aan dat ik de nieuwe ministers verantwoordelijk voor wetenschapsbeleid aan uw falen zal herinneren.”

1.2. Per e-mail van 2 augustus 2024 bevestigt het Rijksarchief de goede ontvangst van de e-mail van de aanvrager d.d. 1 augustus 2024 en laat het de aanvrager weten daar nog op te zullen antwoorden.

1.3. Per aangetekend schrijven van 28 augustus 2024 antwoordt het Algemeen Rijksarchief, namens zichzelf en namens de Vice-Eersteminister en Minister belast met Wetenschapsbeleid, alsook de Staatssecretaris belast met Wetenschapsbeleid, alsook de POD Wetenschapsbeleid als volgt:

“Uw vragen tot toegang tot bestuursdocumenten hebben betrekking op vijf thema’s, waarvan bovendien een aantal thema’s

nog eens zijn onderverdeeld in sub-themas's of sub-vragen. Daarnaast is elke vraag op een zeer algemene wijze gesteld (bv. alle informatie op gelijk welke drager, alle documenten en alle intern mailverkeer), waarbij er geen onderscheid gemaakt wordt tussen bestuursdocumenten en persoonlijke contacten tussen medewerkers (cf. de vraag naar gegevens op de werkgsm's van de medewerkers). Meer in het bijzonder wat uw vraag onder III inzake de interventies van TWW betreft is het ook niet duidelijk welke documenten er reeds tot uw beschikking staan en welke eventuele bijkomende documenten u nog wenst in te zien.

De ruime scope en het algemeen karakter van de vraagstelling, de daaruit voortvloeiende mogelijke zeer grote omvang van documenten en de verspreiding ervan over verschillende diensten, hebben tot gevolg dat het opzoeken, het onderzoeken of de betrokken documenten ter inzage kunnen worden voorgelegd en het effectief aan u ter beschikking stellen, een dusdanige werklust met zich mee zal brengen, die – gelet op de beperkte personeelsmiddelen – redelijkerwijze niet door de instelling kan gedragen worden.

Gelet op het voorgaande, wijs ik bijgevolg uw vragen tot toegang tot de gevraagde bestuursdocumenten onder de punten I tot en met IV van uw mail, op basis van artikel 6, § 3, 4° (kennelijk onredelijk karakter van de vraag) van de wet van 11 april 1994, af.

In antwoord op uw vraag onder VI, samenstelling van de directieraad, kan ik meedelen dat het door u vermelde ministerieel besluit van 15 december 2023 is gewijzigd door het ministerieel besluit van 18 maart 2024 tot wijziging van het ministerieel besluit van 15 december 2023 betreffende de samenstelling van de directieraad van het Algemeen Rijksarchief en Rijksarchief in de Provinciën (BS 22 maart 2024).

De directieraad is samengesteld uit: [...]. Alle genoemde personen zijn volwaardige leden van de directieraad.”

1.4. Per e-mail van 19 september 2024 dient de aanvrager bij de Eerste-Minister, de Vice-eersteminister, de Staatssecretaris, Belspo en het Algemeen Rijksarchief een verzoek tot heroverweging in:

1.5. Per e-mail van dezelfde dag verstuurt de aanvrager ook aan de Commissie voor de toegang tot en het hergebruik van bestuursdocumenten, afdeling openbaarheid van bestuur, (hierna: “de Commissie”) een verzoek om advies.

1.6. In het advies nr. 2024-108 van 17 oktober 2024 verklaart de Commissie het verzoek om advies onontvankelijk omdat bepaalde stukken niet bij het verzoek om advies gevoegd waren.

1.7. Per e-mail van 22 november 2024 stuurt de aanvrager zijn eerder verzoek tot heroverweging d.d. 18 september 2024 opnieuw door aan de betrokken administratieve instanties, met een gewijzigde aanhef:

“Door een misverstand met de vraag van de Commissie voor de toegang tot en het hergebruik van bestuursdocumenten, en door de onderbreking van de procedure per e-mail van de heer Jacques-Jourion heeft de Commissie voor de toegang tot en hergebruik van bestuursdocumenten mijn vraag onontvankelijk verklaard, vermits ik hen de aangetekende brief van de heer Jacques-Jourion niet heb gestuurd. Dit wordt bij deze tweede en vernieuwde heroverweging alsnog gedaan.

U leest hier mijn vernieuwde heroverweging om alsnog toegang tot de gevraagde bestuursdocumenten te krijgen, indien ze bestaan....

[...]

Intussen heb ik een aangetekende brief en e-mail van de Algemeen Rijksarchivaris d.d. 28 augustus 2024 ontvangen. Deze brief is niet voldoende als antwoord op mijn beroep op de wet van 11 april 1994 wet openbaarheid van bestuur voor het ontvangen van bestuursdocumenten.

Mijn verklaringen over het gebeurde zijn formeel, en ook mijn bronnen zijn formeel in bijv. gebeurtenissen van de twee diefstallen in Vorst en de Ruisbroekstraat 2. De houding van de

Heer Sébastien Dubois en de Heer Marc Libert in mijn tucht, noodzaken mij om mijn vraag naar de documentatie naar aanleiding van de nachtelijke diefstal te bekomen, met name het pv dat werd opgemaakt na hun verklaringen dat er 's nachts geld bij hen was gestolen in hun kantoren.

Daarom en

gelet op het stilzwijgen van de vice-eerste minister en de Staatssecretaris van hun handelen en correspondentie na mijn meldingen op 21 en 22 juni 2023 over de veelvuldige waterinsijpelingen op de derde en vierde verdiepingen in het gebouw Luttrebruglaan 74, 1190 Vorst,

idem dito van mijn melding van een lezer die zich via een niet afgesloten deur met verbodsteken verboden doorgang toegang tot het interne personeelsgedeelte van Luttrebruglaan 74, 1190 Vorst gaf,

stuur ik heden een e-mail met de vraag tot heroverweging. Deze vraag primeert op uw weigering om mij de bestuursdocumenten aan te leveren, zeker ook waar het betreft dat u zonder onderscheid geen toegang tot bestuursdocumenten wil verschaffen.

Het is niet in de eerste plaats aan u, als leidend ambtenaar dat u zich beroept op uw recht om toegang te weigeren.

Met betrekking tot de aanstelling van een afdelingshoofd a.i. verwijs ik naar de brief van de Heer Karel Velle van mei 2023, waarin hij stelde dat de functie en titel van afdelingshoofd, functie en titel die ik vroeg om de wantoestanden in Luttrebruglaan 74, 1190 Vorst aan te pakken. Het organigram van 9 juni 2011 heeft er jaren toe geleid dat er onduidelijkheid bestaat over de afgeschafte functies. EMPREVA heeft in haar advies gewezen op de noodzaak aan duidelijkheid. Mijn vraag over de toepassing van het organigram van 9 juni 2011 in onze instelling, en uw bewering dat de nieuwe Nederlandstalige leden volwaardige leden zijn van de directieraad blijft onduidelijkheid spuien over het stemrecht en het feit dat zij ook via dit MB (en voorgaande MB's) hiërarchische bevoegdheden bezitten.

Hoe verklaart u de aanstelling van Kathleen De Volder als afdelingshoofd a.i., terwijl de Heren Put, Tallier en Wauters jarenlang een titel hebben gevoerd van departementshoofd a. i. terwijl hun wetenschappelijke graad SW3 daarmee niet overeenkwam? Ik vraag dan ook heden de voorbereidende documenten op inzake het MB van 18 maart 2024, overigens anderhalve maand nadat Pierre-Alain Tallier waarnemend Algemeen Rijksarchivaris werd en tevens zich ook Departementshoofd a.i. noemde met hiërarchische bevoegdheid over de operationele directie van het Brussels Hoofdstedelijk Gewest (zoals die OD in het organigram van 9 juni 2011 heet).

Deze heroverweging wordt heden ook aan de Commissie voor de toegang tot en hergebruik van bestuursdocumenten gestuurd.”

2. Voorwerp van het verzoek tot heroverweging

2.1. De procedure tot inzage van bestuursdocumenten en de administratieve beroepsprocedure georganiseerd door artikels 5 en 8, § 2, van de wet van 11 april 1994 betreffende de openbaarheid van bestuur (hierna: “de wet van 11 april 1994”), zijn niet aan zware vormvoorschriften onderworpen. Niettemin moeten de verzoeken duidelijk de betrokken aangelegenheid en, waar mogelijk, de betrokken bestuursdocumenten vermelden.

2.2. De Commissie stelt vast dat de vragen van de verzoeker (zowel in dit geval als in eerdere gevallen, zowel in eerste graad als in de graad van administratief beroep) vaak omslachtig zijn geformuleerd. De betrokken aangelegenheden worden vaak heel ruim en niet steeds coherent omschreven en de gevraagde documenten worden niet altijd duidelijk geïdentificeerd.

2.3. Na onderzoek, kan de Commissie niettemin vaststellen dat onderhavig verzoek tot heroverweging en om advies, de volgende voorwerpen lijkt te hebben:

- Eerste onderdeel: *“met name het pv dat werd opgemaakt na [de] verklaringen [van twee ambtenaren] dat er 's nachts geld bij hen was gestolen in hun kantoren”*;
- Tweede onderdeel: *“de handel[ingen] en correspondentie [van de vice-eersteminister en de staatssecretaris] na mijn meldingen op 21 en 22 juni 2023 over de veelvuldige waterinsijpelingen op de derde en vierde verdiepingen in het gebouw Luttrebruglaan 74, 1190 Vorst”*;
- Derde onderdeel: *“idem dito [i.e. de handelingen en correspondentie van de vice-eersteminister en de staatssecretaris na] mijn melding van een lezer die zich via een niet afgesloten deur met verbodsteken verboden doorgang toegang tot het interne personeelsgedeelte van Luttrebruglaan 74, 1190 Vorst gaf”*;
- Vierde onderdeel: *“de voorbereidende documenten [...] inzake het [Ministerieel Besluit van de Staatssecretaris belast met het wetenschapsbeleid] van 18 maart 2024 [tot wijziging van het ministerieel besluit van 15 december 2023 betreffende de samenstelling van de directieraad van het Algemeen Rijksarchief en Rijksarchief in de Provinciën]”*.

3. Samenvoeging van de verzoeken om advies over het verzoek tot heroverweging gericht aan de Vice-Eersteminister en Minister van Werk en Economie, de Staatssecretaris voor het Wetenschapsbeleid, Belpo en de Algemeen Directeur van het Algemeen Rijksarchief

Aangezien het Algemeen Rijksarchief in het aangetekend schrijven d.d. 28 augustus 2024 antwoordt namens zichzelf, namens de Vice-Eersteminister en Minister belast met Wetenschapsbeleid, namens de Staatssecretaris belast met Wetenschapsbeleid en namens de POD Wetenschapsbeleid en aangezien het verzoek tot heroverweging en om advies betrekking heeft op voormelde schrijven d.d. 28 augustus 2024, worden de verzoeken tegen deze verschillende instanties samengevoegd en gezamenlijk behandeld.

4. Het onderzoek van de ontvankelijkheid van de verschillende onderdelen van het verzoek tot heroverweging en om advies

4.1. Overeenkomstig artikel 8, § 2, van de wet van 11 april 1994 kan een verzoeker die moeilijkheden ondervindt om de raadpleging van een bestuursdocument te verkrijgen op grond van deze wet een verzoek tot heroverweging richten tot de betrokken administratieve en terzelfdertijd de Commissie verzoeken om een advies uit te brengen.

- Betreffende het derde onderdeel van het verzoek

4.2. Voor wat betreft het derde onderdeel van het verzoek tot heroverweging en om advies, stelt de Commissie vast dat in het oorspronkelijk verzoek van de aanvrager er niet om inzage van deze bestuursdocumenten gevraagd lijkt te worden.

Het oorspronkelijke verzoek om inzage van de aanvragers verwijst wel zijdelings naar het incident waar ook het derde voorwerp van het verzoek tot heroverweging naar verwijst. Het oorspronkelijk verzoek om inzage slaat evenwel niet op de handelingen en correspondentie van de vice-eersteminister en de staatssecretaris aangaande het betrokken incident.

Dit onderdeel van het verzoek tot heroverweging en om advies is dan ook onontvankelijk.

- Betreffende het vierde onderdeel van het verzoek

4.3. Voor wat betreft het vierde onderdeel van het verzoek tot heroverweging en om advies, stelt de Commissie vast dat in het oorspronkelijk verzoek van de aanvrager er niet om inzage van deze bestuursdocumenten gevraagd lijkt te worden.

Dit onderdeel van het verzoek tot heroverweging en om advies is dan ook onontvankelijk.

- Betreffende het eerste en het tweede onderdeel van het verzoek

4.4. Voor wat betreft de twee andere onderdelen van het verzoek tot heroverweging en om advies heeft de aanvrager voldaan aan de vereiste van artikel 8, § 2, van de wet van 11 april 1994 betreffende de

openbaarheid van bestuur door zijn verzoek tot heroverweging aan de betrokken instanties en zijn verzoek om advies aan de Commissie gelijktijdig in te dienen.

5. Behandeling ten gronde

5.1. Artikel 32 van de Grondwet en de wet van 11 april 1994 huldigen principieel het recht van toegang tot alle bestuursdocumenten waarover een administratieve instantie beschikt. De toegang tot bestuursdocumenten kan slechts worden geweigerd wanneer één of meer uitzonderingsgronden in artikel 6 van de wet van 11 april 1994 ingeroepen kunnen of moeten worden, en wanneer die uitzonderingsgronden bovendien op afdoende wijze gemotiveerd worden. Daarenboven moeten de wettelijke uitzonderingsgronden beperkend geïnterpreteerd worden (zie o.a. Grondwettelijk Hof, arrest nr. 167/2018 van 29 november 2018).

5.2. Het Rijksarchief motiveert haar beslissing op grond van artikel 6, § 3, 4°, van de wet van 11 april 1994. Artikel 6, § 3, 4°, van de wet van 11 april 1994 maakt het mogelijk om een verzoek af te wijzen als dit kennelijk te vaag geformuleerd is.

De argumentatie in het schrijven van het Rijksarchief slaat evenwel op het onredelijk karakter van het verzoek van de aanvrager. Voor wat betreft die argumentatie, moet artikel 6, § 3, 3°, van de wet van 11 april 1994 ingeroepen worden. Artikel 6, § 3, 3°, van de wet van 11 april 1994 bepaalt dat de administratieve instantie de inzage van bestuursdocumenten kan weigeren in de mate dat de vraag kennelijk onredelijk is.

- Voor wat betreft het eerste onderdeel van het verzoek

5.3. Het eerste onderdeel van het verzoek tot heroverweging betreffende een specifiek PV dat zou zijn opgesteld naar aanleiding van een welbepaald incident, is duidelijk omschreven en beperkt in omvang. Voor zover dit document bestaat en in bezit zou zijn van de administratieve instantie, kan niet ingeroepen worden dat de vraag kennelijk te vaag of kennelijk onredelijk zou zijn.

Afhankelijk van de inhoud van het PV, sluit de Commissie echter niet uit dat dit PV beschouwd kan worden als een “document van persoonlijke

aard” in de zin van artikel 1, tweede lid, 3°, van de wet van 11 april 1994. Dit is het geval indien dit PV een beoordeling of een waardeoordeel bevat van een met naam genoemd of gemakkelijk identificeerbaar natuurlijk persoon of de beschrijving van een gedrag waarvan het ruchtbaar maken aan die persoon kennelijk nadeel kan berokkenen. Indien het PV eventuele nalatigheden of deontologische tekortkomingen van de betrokken ambtenaren zou beschrijven, kan er sprake zijn van een dergelijk “document van persoonlijke aard”.

In dat geval kan deze informatie slechts overgemaakt worden indien de aanvrager in zijn oorspronkelijke vraag een rechtstreeks belang heeft aangetoond (cf. artikel 4, tweede lid, van de wet van 11 april 1994).

De administratieve instantie dient dit nog concreet aan te tonen.

- Voor wat betreft het tweede onderdeel van het verzoek

5.4.1. Gelet op het verzoek tot heroverweging en om advies, samengelezen met het oorspronkelijk verzoek om inzage d.d. 1 augustus 2024, blijkt dat de aanvrager, met dit onderdeel, inzage wenst van alle documenten van de vice-eersteminister en de staatssecretaris met betrekking tot de opvolging van de meldingen van watersinsijpelingen door de aanvrager op 12 januari, 14 januari, 21 juni en 22 juni 2023.

Een dergelijke vraag is niet kennelijk te vaag omgeschreven (artikel 6, § 3, 4°, van de wet van 11 april 1994).

5.4.2. Voor wat betreft de toepassingsvoorwaarden voor de beoordeling van het onredelijk karakter van de vraag, verwijst de Commissie verwijst naar haar advies op eigen initiatief (zie Advies van 1 april 2019, nr. 2019-33).

De administratieve instantie motiveert haar weigering momenteel als volgt: de *“mogelijke zeer grote omvang van documenten en de verspreiding ervan over verschillende diensten, [heeft] tot gevolg dat het opzoeken, het onderzoeken of de betrokken documenten ter inzage kunnen worden voorgelegd en het effectief aan u ter beschikking stellen, een dusdanige werklast met zich mee zal brengen, die – gelet op de*

beperkte personeelsmiddelen – redelijkerwijze niet door de instelling kan gedragen worden”.

De werklast voor een administratieve instantie ten gevolge van het antwoorden van een verzoek om inzage, kan deel uitmaken van de motivering op basis van artikel 6, § 3, 3°, van de wet van 11 april 1994. Uit de rechtspraak van de Raad van State blijkt echter dat dit argument op zich onvoldoende is om de openbaarheid te weigeren (RvSt, nr. 225.549, 21 november 2013, en RvSt, nr. 236.367, 8 november 2016). De concrete omvang en slagkracht van de betrokken instantie en de inzetbaarheid van het aantal personeelsleden voor de kwestieuze opdracht moeten bij de beoordeling van de redelijkheid betrokken worden (RvSt., 255.391, 27 december 2022).

Hoewel het schrijven van de administratieve instantie d.d. 28 augustus 2024 een begin van motivering bevat, is deze motivering nog te weinig concreet. Zo moet de administratieve instantie nog de gevergdde inspanningen verduidelijken, onder andere door aan te geven hoeveel documenten doorzocht moeten worden om de gevraagde informatie terug te vinden (bijvoorbeeld qua aantal documenten, pagina's of digitale omvang, alsook bij hoeveel verschillende instanties deze documentatie verspreid is).

Brussel, 19 december 2024,

S. JOCHEMS
Secretaris

L. DONNAY
Voorzitter